

Valtioneuvoston asetus

julkisen talouden suunnitelmasta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään julkisen talouden hoitamisesta annetun lain (1440/2025) 9 §:n nojalla:

1 §

Suunnitelman tarkoitus

Julkisen talouden suunnitelman tarkoituksena on tukea julkista taloutta koskevaa päätöksentekoa sekä julkisen talouden hoitamisesta annetussa laissa (1440/2025) säädetyn vaalikauden rahoitusasematavoitteen saavuttamista.

2 §

Suunnitelman sisältö

Julkisen talouden suunnitelman tulee kattaa koko julkinen talous. Suunnitelma sisältää valtiontaloutta, hyvinvointialuetaloutta, kuntataloutta ja lakisääteisiä työeläkelaitoksia ja muita sosiaaliturvarahastoja koskevat osat.

Vaalikauden ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassa esitetään vaalikauden rahoitusasematavoitteen kanssa johdonmukaiset keskipitkän aikavälin tavoitteet suhteessa bruttokansantuotteeseen vaalikauden viimeiselle vuodelle koko julkisen talouden alijäämälle, velalle ja menoille.

Vaalikauden ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassa esitetään vaalikauden rahoitusasematavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat yksilöidyt toimenpiteet ja niiden arvioitu vaikutus julkiseen talouteen. Suunnitelman vuosittaisissa tarkistuksissa esitetään vaalikauden rahoitusasematavoitteen saavuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat lisätoimenpiteet tai muutoin tehtävät toimenpidemuutokset.

Julkisen talouden suunnitelmassa esitetään julkisen talouden ja sen 1 momentissa mainittujen osa-alueiden keskeisiä tulo- ja menoeriä koskevat arviot, valtionhallinto ja sosiaaliturva tarkemmin eritellen, kyseisenä budjettivuonna ja keskipitkällä ajanjaksolla. Arviot laaditaan oletuksella, että politiikka säilyy muuttumattomana.

Julkisen talouden suunnitelmaan sisällytetään jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun neuvoston direktiivin 2011/85/EU (jäljempänä budjettikehysdirektiivi) 9 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu kuvaus ja d alakohdassa tarkoitettu arviointi.

Julkisen talouden suunnitelmassa esitetään valtiovarainministeriön ja komission sekä tarvittaessa valtiovarainministeriön ja muiden riippumattomien elinten uusimman makrotalouden ennusteen ja julkisen talouden ennusteen välinen vertailu sekä selitetään ennusteiden väliset merkittävät erot muun muassa siinä tapauksessa, että ulkoisissa oletuksissa esitetty muuttujien taso tai kasvu eroaa merkittävästi komission ennusteisiin sisältyvistä arvoista.

3 §

Valtion talousarvioesityksessä tai sen yhteydessä julkaistavat tiedot

Valtion talousarvioesityksessä perustellaan mahdolliset olennaiset poikkeukset edellisestä julkisen talouden suunnitelmasta sekä arvioidaan poikkeamien taloudellinen vaikutus. Lisäksi talousarvioesityksessä esitetään talousennusteen muuttumisesta johtuvat erot edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna.

Valtion talousarvioesityksessä tai sen yhteydessä julkaistaan luettelo julkisyhteisöihin kuuluvista yksiköistä, jotka eivät muodosta alasektoritasolla säännönmukaisten talousarvioiden osaa, sekä esitetään kyseisten yksiköiden yhdistetty vaikutus julkisyhteisöjen rahoitusasemaan ja velkaan.

4 §

Muut julkaistavat tiedot

Valtiovarainministeriö julkaisee vuosittain:

1) budjettikehysdirektiivin 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot verotukien vaikutuksista tuloihin; ja

2) budjettikehysdirektiivin 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot kaikkien julkisyhteisöjen alasektoreiden ehdollisista sitoumuksista, joilla on mahdollinen tuntuva vaikutus julkisen talouden talousarvioihin sekä tiedot julkisyhteisöjen osallistumisesta yksityisten ja julkisten yritysten pääomaan taloudellisesti merkittävien määrien osalta.

Lisäksi valtiovarainministeriö julkaisee vuosittain mahdollisuuksien mukaan budjettikehysdirektiivin 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot katastrofeihin ja ilmastoon liittyvistä ehdollisista sitoumuksista.

5 §

Hallituskausien välinen vertailu

Hallituskauden ensimmäiseen julkisen talouden suunnitelmaan sisällytetään vertailu edellisen hallituskauden viimeiseen julkisen talouden suunnitelmaan.

6 §

Makrotalouden ja julkisen talouden ennusteita koskevien valtionalouden tarkastusviraston tarkastushavaintojen huomioon ottaminen

Valtiovarainministeriön tulee makrotalouden ja julkisen talouden ennusteita laatiessaan ottaa asianmukaisesti huomioon Valtionalouden tarkastusviraston siitä annetun lain (676/2000) 1 §:n 4 momentin mukaisessa tehtävässään tekemät tarkastushavainnot. Jos tarkastushavainnoissa ilmenee makrotalouden ennusteisiin vähintään neljän peräkkäisen vuoden ajan vaikuttanut merkittävä vinouma, valtiovarainministeriön on toteutettava tarvittavat toimet ja julkistettava ne.

7 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2026.

Neuvoston direktiivi (EU) 2024/1265 (32024L1265); EUVL L 1265, 30.4.2024

Neuvoston direktiivi 2011/85/EU (32011L0085); EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41

Helsingissä 26.3.2026

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Budjettineuvos Niko Ijäs